МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
ІМЕНІ АДМІРАЛА МАКАРОВА
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ
ІМЕНІ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО
Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор із науково-педагогічної роботи

Сергій СЛОБОДЯН

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

Технології тренінгової роботи

TRAINING TECHNOLOGIES

рівень вищої освіти другий (магістерський)

тип дисципліни вибіркова

мова викладання українська

Миколаїв – 2025

Робоча програма навчальної дисципліни *«ВК Технології тренінгової роботи»* є однією із складових комплексної підготовки фахівців галузі знань А Освіта, усі спеціальності

« 4 » березня 2025 р. 25 с.

Розробник: *Білюк Олена Геннадіївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти*

Проєкт робочої програми навчальної дисципліни *«ВК Технології тренінгової роботи»* розглянуто на засіданні кафедри спеціальної та інклюзивної освіти
Протокол № 4 від « 5 » березня 2025 р.

В.о. завідувачки кафедри *Катерина ШАПОЧКА*

Проєкт робочої програми навчальної *«ВК Технології тренінгової роботи»* розглянуто Науково-методичною комісією Навчально-наукового педагогічного інституту імені В.О. Сухомлинського
Протокол № 3 від « 6 » березня 2025 р.

Голова *Людмила ХРЯЩЕВСЬКА*

Проєкт робочої програми навчальної дисципліни *«ВК Технології тренінгової роботи»* погоджено з навчальним відділом

Начальник відділу *Андрій ЛАБАРТКАВА*

Робочу програму навчальної дисципліни *«ВК Технології тренінгової роботи»* затверджено Навчально-методичною радою НУК
Протокол №3 від « 26 » березня 2025 р.

Голова НМР НУК *Сергій СЛОБОДЯН*

© НУК, 2025
© Білюк О.Г., 2025

ЗМІСТ

Вступ 4
1. Опис навчальної дисципліни 5
2. Мета вивчення навчальної дисципліни 6
3. Передумови для вивчення дисципліни 6
4. Очікувані результати навчання 6
5. Програма навчальної дисципліни 6
6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування 12
7. Форми поточного та підсумкового контролю 13
8. Критерії оцінювання результатів навчання 14
9. Засоби навчання 15
10. Рекомендовані джерела інформації 16

Анотація

Дисципліна «Технології тренінгової роботи» посідає чільне місце в системі підготовки фахівців у галузі спеціальної освіти, сприяє оволодінню загальнопредметними та фаховими компетенціями. Одним із стратегічних завдань реформування освіти в Україні є удосконалення підготовки фахівців у закладах вищої освіти.

Навчальна дисципліни має тісні міждисциплінарні зв'язки з педагогічною деонтологією, риторикою, культурою мовлення корекційного педагога, спеціальною та порівняльною психологією, університетськими студіями.

Ключові слова: методика, технологія, тренінг, тренер, тренінгові засоби, тренінгова група.

Abstract

Discipline «Training technologies» occupies a leading place in the system of training of specialists of special education. The academic discipline has close interdisciplinary connection to pedagogical deontology, rhetoric, speech culture of correctional teacher, special and comparative psychology, university studios. Improvement of specialists training in higher educational institutions is one of the strategic tasks of education reform in Ukraine.

Key words: technology, training, methodology, trainer, training tools, training group.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>Денна форма навчання</td><td>Заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів ЄКТС – 5</td><td>Галузь знань
А Освіта</td><td colspan="2">Обов’язкова</td></tr>
<tr><td rowspan="4">Модулів - 2</td><td rowspan="6">Спеціальність
А6 Спеціальна освіта
А6.01 Логопедія
ОП (Логопедія)</td><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>2-й</td><td>2-й</td></tr>
<tr><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td>3-й</td><td>3-й</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Змістових модулів - 2</td><td colspan="2" rowspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td>Електронний адрес РПНД на сайті Університету</td></tr>
<tr><td>Самостійне Індивідуальне науково-дослідне завдання: не передбачено</td><td rowspan="10">Освітній рівень:
другий
(магістерський)</td><td>30 год.</td><td>6 год</td></tr>
<tr><td>Загальна кількість годин - 150</td><td colspan="2">Практичні, семінарські</td></tr>
<tr><td>Тижневих годин для навчання: аудиторних – 4/4. сам. роб. – 6/6</td><td>30 год.</td><td>6 год</td></tr>
<tr><td rowspan="7">Співвідношення кількості годин</td><td colspan="2">Лабораторні</td></tr>
<tr><td>0 год</td><td>0 год</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>90 год.</td><td>144 год</td></tr>
<tr><td colspan="2">Індивідуальні завдання: 0 год</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю: залік</td></tr>
</table>

2. МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу: засвоєння студентами основних теоретичних положень та практичних навичок соціально-психологічних тренінгів та оволодіння методикою їх проведення. Вивчення теоретичних аспектів методики проведення соціально-психологічного тренінгу; ознайомлення з організаційними аспектами соціально-психологічного тренінгу, зі стадіями системного підходу до соціально-психологічного тренінгу; формування в студентів уявлення про сутність та специфіку психотренінгового заняття, умінь та навичок підготовки та проведення тренінгових занять.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ:

Передумови для вивчення дисципліни: психодіагностика та технології проведення тренінгів, логоритміка та ігри в логопедичній роботі, самовиховання та саморегуляція особистості, основи психосоматики, корекційна педагогіка та спеціальна психологія з методикою викладання, психодидактика застосування сучасних технологій.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів таких результатів навчання:

РН 1. Здійснювати аналіз еволюційних процесів у сфері освіти осіб з особливими освітніми потребами, обґрунтовувати власне бачення шляхів розв’язання наявних проблем. РН 2. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань, створення нових та удосконалення традиційних технологій викладання і супроводження та в ширших мультидисциплінарних контекстах. РН 3. Розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами, генерувати нові ідеї для удосконалення навчання, виховання, розвитку та соціалізації цих осіб. РН 4. Добирати та застосовувати ефективні методики комплексного оцінювання розвитку дітей, рефлексувати та критично аналізувати достовірність одержаних результатів оцінювання, визначати на основі їх інтерпретації особливі освітні

потреби дітей та рівень освітньої підтримки. РН 5. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня функціонування, обмеження життєдіяльності та розвитку дитини з особливими освітніми потребами, забезпечувати ефективність власних дій. РН 10. Відшуковувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані. РН 11. Здійснювати управління складною діяльністю у сфері спеціальної та інклюзивної освіти та у ширших контекстах, розробляти плани і заходи з їх реалізації, забезпечувати якість освіти, оцінювати ефективність і результативність діяльності. РН 12. Організовувати та здійснювати методичний супровід процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах спеціальних закладів освіти та інклюзивного освітнього середовища. РН 13. Розробляти та реалізовувати заходи зі створення безпечного і здоров'язбережувального освітнього середовища, забезпечувати його якість та ефективність освітнього процесу з урахуванням особливих освітніх потреб, можливостей та здібностей дітей. РН 14. Створювати та реалізовувати наукові розробки та/або освітні проєкти, спрямовані на підвищення якості організації освітнього середовища для дітей з особливими освітніми потребами.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

І. Загальнопредметні:

ЗК-1. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК-2. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК-3. Здатність працювати в команді. ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово ЗК-5. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК-6. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК-7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК-8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. ЗК-9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК-10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

ІІ. Фахові:

СК-1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем спеціальної та інклюзивної освіти. СК-2. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами (залежно від спеціалізації). СК-3. Здатність здійснювати діагностико-аналітичну, корекційнорозвивальну, консультативну діяльність з урахуванням особливих освітніх потреб здобувачів. СК-4. Здатність ефективно взаємодіяти з батьками, колегами, іншими фахівцями у процесі психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами на засадах партнерства. СК-5. Здатність приймати ефективні рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності. СК-6. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності, приймати рішення та продовжувати навчання та/або підвищення професійної кваліфікації відповідно до наявних потреб і запитів. СК-7. Здатність до організації освітнього процесу у спеціальних закладах дошкільної і загальної середньої освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій. СК-8. Здатність до організації процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного освітнього середовища. СК-9. Здатність до організації безпечного і здоров'язбережувального освітнього середовища, у тому числі інклюзивного освітнього середовища. СК-10. Здатність розробляти і реалізовувати наукові та/або освітні проекти у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль І. Психологічний тренінг

Змістовий модуль 1. Сучасні технології

Тема 1. Поняття тренінгу: історія, принципи, види, структура.

Тема 2. Методика підготовки та проведення тренінгу.

Тема 3. Етапи підготовки тренінгу.

Тема 4. Методи та форми тренінгової роботи.

Тема 5. Тренер – ключова постать тренінгу.

Тема 6. Пізнай себе.

Модуль ІІ. Аналіз сучасних тренінгових технологій в контексті інтегративного підходу у психологічній науці та практиці.

Змістовий модуль 2. Специфіка організації тренінгового заняття.

Тема 7. Порушення поведінки дітьми: причини виникнення та шляхи подолання.

Тема 8. Групова динаміка: поняття тренінгової групи, види, принципи.

Тема 9. Соціально-психологічний тренінг як метод практичної психології.

Тема 10. Специфіка соціально-психологічного тренінгу з різними віковими категоріями людей

Тема 11. Соціально-психологічний тренінг з розвитку емпатії майбутніх педагогів.

Тема 12. Профілактика та подолання емоційного вигорання у педагогів.

Тема 13. Тренінг тренерів. Дорога у світ самоврядування.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль І . Психологічний тренінг **Змістовий модуль**1. **Сучасні технології**												
Тема 1. Поняття тренінгу: історія, принципи, види, структура.	10	2	2			6	10	1				9
Тема 2. Методика підготовки та проведення тренінгу.	10	2	2			6	10	1				9
Тема 3. Етапи підготовки тренінгу.	10	3	3			4	10					10
Тема 4. Методи та форми тренінгової роботи.	10	3	3			4	10	1				9
Тема 5. Тренер – ключова постать тренінгу.	10	2	2			6	10		2			8
Тема 6. Пізнай себе.	10	3	3			4	10	1				9
Разом **за Змістовим модулем**	**60**	**15**	**15**			**30**	**60**	**4**	**2**			**54**
Модуль ІІ. Аналіз сучасних тренінгових технологій в контексті інтегративного підходу у психологічній науці та практиці. **Змістовий модуль** 2**. Специфіка організації тренінгового заняття.**												
Тема 7. Порушення поведінки дітьми: причини виникнення та шляхи подолання.	10	2	3			5	10		1			9
Тема 8. Групова динаміка: поняття тренінгової групи, види, принципи.	10	2	2			6	10		1			9
Тема 9. Соціально-психологічний тренінг як метод практичної психології.	10	2	2			6	10					10
Тема 10. Специфіка соціально-психологічного тренінгу з різними віковими категоріями людей	10	3	2			5	10		1			9
Тема 11. Соціально-психологічний тренінг з розвитку емпатії майбутніх педагогів.	20	2	2			16	30		1			29
Тема 12. Профілактика та подолання емоційного вигорання у педагогів.	15	2	2			11	10	1				9
Тема 13. Тренінг тренерів. Дорога у світ самоврядування.	15	2	2			11	10	1				9
Разом **за Змістовим модулем**	**90**	**15**	**15**			**60**	**90**	**2**	**4**			**86**
Усього годин	**150**	**30**	**30**			**90**	**150**	**6**	**6**			**136**

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин денна	Кількість годин заочна
1.	Тема 1. Поняття тренінгу: історія, принципи, види, структура.	2	0
2.	Тема 2. Методика підготовки та проведення тренінгу.	2	0
3.	Тема 3. Етапи підготовки тренінгу.	3	0
4.	Тема 4. Методи та форми тренінгової роботи.	3	0
5.	Тема 5. Тренер – ключова постать тренінгу.	2	2
6.	Тема 6. Пізнай себе.	2	0
7.	Тема 7. Порушення поведінки дітьми: причини виникнення та шляхи подолання.	3	1
8.	Тема 8. Групова динаміка: поняття тренінгової групи, види, принципи.	2	1
9.	Тема 9. Соціально-психологічний тренінг як метод практичної психології.	2	0
10.	Тема 10. Специфіка соціально-психологічного тренінгу з різними віковими категоріями людей	2	0
11.	Тема 11. Соціально-психологічний тренінг з розвитку емпатії майбутніх педагогів.	2	1
12.	Тема 12. Профілактика та подолання емоційного вигорання у педагогів.	2	1
13.	Тема 13. Тренінг тренерів. Дорога у світ самоврядування.	2	0
	Разом	**30**	**6**

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

підготовка до практичних занять – 2-4 год. / 1 заняття;

написання рефератів – 15 год. / 1 роботу;

підготовка до контрольних заходів – 15 год. / 1 захід

підготовка проектних завдань - 3–5 год. / 1 проєкт.

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Підготовка до практичних робіт	10	10
2	Доповідь/Тези	50	50
3	Підготовка до контрольних заходів	10	10
4.	Виконання проєктних завдань*	30	30
	Разом	100	100

Індивідуальне навчально-дослідне завдання.

Підготовка доповіді з висвітленням проблем:

Написання наукової статті на студентську науково-практичну конференцію, пошук літературних джерел та оформлення і систематизація бібліографічних посилань, складання бібліографії **Загальні вимоги до виконання індивідуального завдання:**

Основне завдання цього виду діяльності – навчити студентів представляти результати власних досліджень у таких формах, як-от: реферат, доповідь, творча робота, презентація, портфоліо, відео-кейс, демонструючи при цьому:

Елементи наукового дослідження: аргументованість, логічність, лаконічність, науковість, використання досвіду попередників, самостійність, оригінальність.

Стиль і мова наукового дослідження Формально-логічний виклад думок; використання висловів, що відображають причинно-наслідковий зв'язок; Чіткість та однозначність наукової термінології; Логічна конструкція тексту; Об'єктивність викладу; Посилання на джерела;

Цілісність та послідовність розвитку думки; Відсутність емоційно забарвлених елементів мови (якщо це не стосується спеціальної тематики та ілюстрацій); Необхідно і варто висловлювати власну думку (якщо вона має вагомі аргументи), але не слід зловживати займенником «я» настільки, щоб це кидалося у вічі; Використання безособових форм і пасивних конструкцій (встановлено, доведено, виокремлено, з'ясовано тощо); Ясність, доступність, зрозумілість положень і висновків.

Консультування з фахівцями, викладачами. Редагування власного тексту, грамотність, охайність. Дотримання основних вимог оформлення наукового тексту.

Написання наукової статті на студентську науково-практичну конференцію, пошук літературних джерел та оформлення і систематизація бібліографічних посилань, складання бібліографії «Сучасні технології діагностики та проведення тренінгів у спеціальній освіті»

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ТА МЕТОДІВ ЇХНЬОГО ДЕМОНСТРУВАННЯ

Методи навчання: на лекційних заняттях: лекція; пояснення; дискусія; диспут; ілюстрування; демонстрація; відеометод; майстер-клас на практичних заняттях: практична робота; фронтальне опитування; частково-пошуковий метод; спостереження, передбачено застосування активних і інтерактивних освітніх методів, серед яких: дискусії, презентації, кейс-стаді, вправи та завдання комунікативного характеру, робота в малих групах, робота з довідковими, інформаційно-методичними джерелами, презентація результатів виконаних практичних завдань та самостійної роботи..

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання виступають:

контроль засвоєння теоретичних знань (опитування на практичних заняттях);

оцінювання письмових завдань;

перевірка та оцінювання самостійної роботи студентів;

використання пакетів тестів;

використання пакетів завдань для підсумкового контролю знань.

7. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка навчального курсу містить оцінки з поточного контролю та оцінки підсумкового контролю. В кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок, де студент може набрати від 60 балів до 100 балів. Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки протягом семестру.

Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою проміжних оцінок (усна

відповідь, проектні (самостійні роботи), реферат, контрольна робота (максимально 85 балів) й оцінки за контрольну роботу (максимально 15 балів).

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних і проєктних самостійних робіт, а також презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки лише досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній із позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

Відповіді на практичних заняттях				Критерії оцінювання
Денна форма		Заочна форма		
Модуль 1	Модуль 2	Модуль 1	Модуль 2	
9-10	9-10	26-30	19-20	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міждисциплінарні зв’язки, містить аргументовані висновки
7-8	7-8	21-25	16-18	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу
5-6	5-6	16-20	11-15	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована
3-4	3-4	10-15	6-10	Відповідь має суттєві помилки, аргументи не сформульовані, використовуються невірна термінологія.
1-2	1-2	1-9	1-5	Відповідь містить значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтована
0				Студент не дає відповіді

Поточний модульний контроль у формі тестування

Правильних відповідей, %	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10
Бал	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Змістовий Модуль 1		
Практичні заняття	15х10 балів = 150 балів	2х50 балів = 100 балів
Контрольна робота (тестування)	2х25 = 50 балів	2х50 балів = 100 балів
Самостійна робота	50	50
Всього	250	250
Змістовий Модуль 2		
Практичні заняття	15х10 балів = 150 балів	2х50 балів = 100 балів
Контрольна робота (тестування)	2х25 = 50 балів	2х50 балів = 100 балів
Самостійна робота	50	50
Всього	250	250

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

			Денне відділення		Заочне відділення	
			Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
Модуль 1	ЗМ 1	Т1	Практичне заняття	20		–
		Т2	Практичне заняття	20		–
		Т3	Практичне заняття	20	Практичне заняття	50
			Тест	25	Тест	50
		Т4	Практичне заняття	30	Практичне заняття	50
		Т5	Практичне заняття	30		
		Т6	Практичне заняття	30		
			Тест	25	Тест	50
			СР	50		
					СР	50
Сума				250	**Сума**	250
Модуль 2	ЗМ 2	Т7	Практичне заняття	20	Практичне заняття	50
		Т8	Практичне заняття	20	Тест	50
		Т9	Практичне заняття	20		
		Т10	Практичне заняття	20		
		Т11	Практичне заняття	20	СР	50
			Тест	25		

		Т12	Практичне заняття	25		
			Денне відділення		Заочне відділення	
			Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
		Т13	Практичне заняття	25		
			Тест	25	Тест	50
			СР	50	СР	50
Сума				250	**Сума**	250

9. ЗАСОБИ НАВЧАННЯ

Наочним матеріалом для лекційних занять послужать мультимедійні засоби (комп'ютерні презентації); відеоматеріали (навчальні кінофільми, а також інтерв'ю, виступи тощо як фактографічний матеріал).

На практичних заняттях прислужиться бібліотечних фонд Університету та електронні репозитарії світу.

Під час виконання завдань самостійної роботи доцільним стане використання бібліотечного фонду та енциклопедій, словників, довідників.

Рекомендована література Базова

1. Актуальні проблеми теорії та практики соціально-педагогічної діяльності: колективна монографія / [за заг. ред. Побірченко Н. С.]. – Умань : ПП Жовтий, 2010. – 225 с.
2. Барко В. І. Методика проведення тренінгів управлінського спрямування / Барко В. І. // Практична психологія та соціальна робота. – 2004. – № 4. – С. 70–77.
3. Безпалько О. В. Тренінг як інноваційна форма соціально-педагогічної роботи / Безпалько О. В. // Соціальна педагогіка: теорія та практика. – 2004. – № 1. – С. 22–28.
4. Білоус Р. М. Мій професійний вибір: тренінг старшокласників / Білоус Р. М. // Практична психологія та соціальна робота. – 2010. – № 12. – 34– 38.

5. Білоус Р. М. Мій професійний вибір: тренінг старшокласників / Білоус Р.

М. // Практична психологія та соціальна робота. – 2010. – № 11. – 29– 39.

6. Варій М.Й. Загальна психологія [Текст] : Підручник для студентів вищих навчальних закладів / М. Й. Варій. – 2-ге вид., випр. і доп.. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 968 с.
7. Васянович Г. Психологія і педагогіка [Текст] : Лекції. Т. 4 / Г. Васянович. – Львів : Сполом, 2010. – 512 с.
8. Видра О.Г. Вікова та педагогічна психологія [Текст] : Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / О. Г. Видра. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 112 с.
9. Винославська О.В. Людські стосунки [Текст] : Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / О. В. Винославська, М. П. Малигіна. – К. : Центр учбової літератури, 2006. – 142 с.
10. Відпочиваючи, я вчусь [Текст] / Упоряд.: С. Максименко, О. Главник. – К. : Главник, 2006. – 112 с.
11. Вікова та педагогічна психологія [Текст] : Навчальний посібник / О.В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук та ін.. – 2-ге вид.. – К. : Каравела, 2008. – 400 с..
12. Вікова та педагогічна психологія [Текст] : Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / О.В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук та ін.. – 2-ге вид., доп.. – К. : Каравела, 2007. – 400 с.
13. Вільчковський Е.С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку [Текст] : Навчальний посібник / Е. С. Вільчковський, О. І. Курок. – 2-ге вид., перероб. та доп.. – Суми : Університетська книга, 2008. – 428 с.
14. Власова О.І. Педагогічна психологія [Текст] : Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / О. І. Власова. – К. : Либідь, 2005. – 400 с.
15. Деркачова М. Кохання чи захоплення? Соціально-педагогічний захід з елементами тренінгу для підлітків 14–16 років / Марія Деркачова, Лариса

Константинова
16. // Психолог. – 2011. – № 7. – С. 8–15.
17. Деркачова М. Стежинка самопізнання. Тренінгові заняття для підлітків 15– 16 років / Марія Деркачова, Лариса Константинова // Психолог. – 2011. – № 7. – С. 21–25.
18. Дьяченко Э. В. Тренинговое занятие адаптации к состоянию материнства / Дьяченко Э. В. // Практична психологія та соціальна робота. – 2004. – № 4. – С. 27–29.
19. Заверило Н. В. Навчання однолітків однолітками: зарубіжний досвід / Заверило Н. В. // Наук. записки Вінницького держ. пед. ун-ту ім. М. Коцюбинського, 2000. –Вип. 3. – С. 66–70.
20. Зимівець Н. В. «Рівний – рівному» як соціально-педагогічна технологія формування здорового способу життя підлітків / Зимівець Н. В. // Проблеми педагогічних технологій. – Луцьк, 2002. – Вип. 2. – С. 101–108.
21. Зимівець Н. В. Особливості технології «рівний – рівному» у профілактичній роботі з учнівською молоддю / Зимівець Н. В. // Наук. вісник Чернівецького ун-ту. – Чернівці, 2005. – С. 60–64.
22. Зимівець Н. В. Формування у підлітків відповідального ставлення до здоров'я шляхом впровадження технології «рівний – рівному» / Зимівець Н. В. // Проблеми педагогічних технологій. – Луцьк, 2004. – Вип. 3–4. – С. 59–63.
23. Іваник Г. С. Особливості психокорекційного впливу на розвиток позитивного мислення старшокласників / Г. С. Іваник // Практична психологія та соціальна робота. – 2007. – № 4. – С. 19–24.
24. Інновації у соціальних службах : [Навч.-метод. посібник] / Семигіна Т. В., Покладова В. В., Грига І. М. та ін. – К. : Пульсари, 2002. – 168с.
25. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід : [Метод. посібник] / Автор.-уклад. : О. Пометун, Л. Пироженко. – К. : А.П.Н., 2002. – 136 с.
26. Капацина А. О. Тренінг для керівників-початківців / А. О. Капацина //

Практична психологія та соціальна робота. – 2007. – № 4. – С. 30–37.

27. Кікінеджі О. М. Формування гендерної культури молоді: науковометодичні матеріали до тренінгової програми / Кікінеджі О. М., Кізь О. Б. // Практична психологія та соціальна робота. – 2007. – № 8. – С. 64–69.
28. Колісніченко Г. Ми проти насильства. Тренінг / Ганна Колісніченко // Соціальний педагог. – 2010. – № 1. – С. 48–50.
29. Концепція освіти «рівний – рівному» щодо здорового способу життя серед молоді України / В. М. Оржеховська, О. І. Пилипенко, Л. І. Андрущак. – К., 2002. – 20 с.
30. Лещук Н. О. Методика освіти «рівний – рівному» / Лещук Н. О., Зимівець Н. В. та ін. – К., 2002. – 132 с.
31. Максимова Н.Ю. Тренінгові технології як засіб формування духовності особистості студентів / Н.Ю.Максимова // Зб. наук. праць Ін-ту психології ім. Г.С. Костюка АПН України / За ред. С.Д. Максименка. – К.: ГНОЗІС, 2007. – Т.10, Ч. 4. – С.334–342.
32. Марчак С. Психологічний комфорт педагога в умовах конструктивного спілкування. Тренінг-курс для педагогів і майстрів виробничого навчання / Світлана Марчак // Соціальний педагог. – 2010. – № 1. – С. 28–33.
33. Методичний посібник по проведенню тренінг курсу для соціальних працівників з питань підбору, підготовки та соціального супроводу прийомних батьків / Г. М. Бевз, А. Й. Капська, Н. М. Комарова. – К. : УІСЦ, 2000. – 127 с.
34. Мілютіна К. Психолог-тренінг / Мілютіна К. // Психолог. – № 14. – 2002. –С. 4–6.
35. Міляєва В. Р. Використання психологічних тренінгів для вдосконалення
36. фахової підготовки державних службовців / Міляєва В. Р., Бісик Ю. М. // Практична психологія та соціальна робота. – 2010. – № 11. – С. 74–79.
37. Озеркова І. Рольові ігри як технологія самовиховання / І. Озеркова // Завуч. – 2001. – № 23–24 (101–102). – С. 57–61.

38. Організація і методика соціально-педагогічного тренінгу : [Методичні рекомендації] // Уклад. О. М. Шевчук. – Умань, 2010. – 37 с.
39. Організація і методика соціально-педагогічного тренінгу : Навчальний посібник // Уклад. : О. М. Шевчук. – Умань : ПП Жовтий, 2011. – 133 с.
40. Паскар Ю. Тренінг – це можливість самовиховання / Ю. Паскар // Шкільний світ. – 2004. – № 38. – С. 6–7.
41. Петрова Л. Техніка працевлаштування. Тренінг / Лариса Петрова // Соціальний педагог. – 2010. – № 2. – С. 21–38.
42. Петрушин С.В. Психологический тренинг в многочисленной группе (методика развития компетентности в группе от 40 до 100 человек) / Сергей Владимирович Петрушин. М.: Академический Проект, 2004. – 256 с.
43. Пометун О. І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання : [Наук.-метод. посіб.] / О. І. Пометун, Л. В. Пироженко / За ред. О. І. Пометун. – К. : Видавництво А.С.К., 2004. – 192 с.
44. Превентивна робота з молоддю за методом «рівний – рівному» : [Навч. посібник] / За ред. І. Д. Звєрєвої. – К. : Навчальна книга, 2002. – 256 с.
45. Сергієєнкова О. П. Вибір стратегії розвитку професійної індивідуальності : Психодіагностика у професії / Сергієєнкова О. П. – К. : Наук. світ, 2004. – 86 с.
46. Сіренко З. Знання прав не звільняє від обов'язків. Тренінгові заняття для учнів / Зоряна Сіренко // Соціальний педагог. – 2010. – № 2. – С. 38–41.
47. Сіроштан С. Уроки спілкування. Семінар-практикум для батьків / С. Сіроштан // Психолог. – 2006. – № 2–3 (194–195). – С. 29–31.
48. Смоляна Я. Просвітницький тренінг як метод формування критичного ставлення підлітків до засобів масової інформації / Смоляна Я. // Соціальний педагог. – 2005. – № 2. – С. 12–18.
49. Страшко С. В. Соціально-просвітницькі тренінги з формування мотивації до здорового способу життя та профілактики ВІЛ/СНІДу : [Навч.- метод. посібник для викладачів валеології, основ медичних знань та безпеки

життєдіяльності, вчителів основ здоров'я, студентів вищих педагогічних навчальних закладів] / Страшко С. В., Животовська Л. А., Гречишкіна О. Д., Міненок А. О., Савонова О. В., Гаврилюк В. О. / За редакцією Страшка С. В. – [2-е вид., переробл. і допов]. – Київ : Освіта України, 2006. – 260 с.

50. Тамзінова О. Аутотренінг. Знаття психоемоційного напруження та попередження нервово-психічних порушень / Олена Тамзінова // Психолог. – 2011. – № 3. – С. 15–19.
51. Тарасов Г. Психологічна підтримка вчителя. Психотехніка саморегуляції / Георгій Тарасов // Психолог. – 2011. – № 3. – С. 22–24.
52. Технологія проведення тренінгів з формування здорового способу життя молоді / Г. М. Бевз, О. Г. Главник. – К. : УІСД, 2004. – Кн. 1. – 112 с.
53. Федорчук В. М. Тренінг особистісного зростання: навч. посіб. / В. М. Федорчук – К. : Центр учбової літератури, 2014. – 250 с.
54. Цюман Т. П. Технологія організації та проведення тренінгу // Превентивна робота з молоддю за методом «рівний – рівному» : [Навч. посібник] / За заг. ред. І. Д.Звєрєвої. – К. : Навч. книга, 2002. – С. 42–67.
55. Цюман Т. П. Тренінг як ефективна форма просвітницької діяльності // Активні методи просвітницької діяльності у профілактиці ВІЛ/СНІДу та ризикованої поведінки : [Посібник для спеціалістів приймальниківрозподільників, притулків для неповнолітніх та виховних колоній] / За заг. ред. Р. Г. Вайноли, Т. Л. Лях; Авт.-упор. О.В. Безпалько та ін. – К.: ТОВ «ДКБ «РОТЕКС»», 2007. – С. 60–74.
56. Цюман Т. П. Тренінг як інноваційна форма превентивної роботи з молоддю
57. / Цюман Т. П. // Науковий вісник Чернівецького університету. – Вип. 271. – 2005. – С. 181–184.
58. Цюман Т. П. Тренінг як форма підготовки соціальних педагогів до професійної діяльності / Цюман Т. П. // Проблеми педагогічних технологій. – Вип. 3–4. – 2004. – С. 166–171.

59. Шаргородська С. В. Тренінгова робота з підлітками та молоддю (з досвіду роботи соціального педагога) / Світлана Вікторівна Шаргородська // Соціальний педагог. – 2007. – № 11 (35). – С. 16–29.
60. Шлімакова І. І. Культура інтерактивної взаємодії педагогічного спілкування в екопсихологічному контексті / Шлімакова І. І. // Практична психологія та соціальна робота. – 2007. – № 8. – С. 18–24.
61. Шпар В. Б. Психологічний тлумачний словник / Віктор Шпар. – Х. : Прапор, 2004. – 640 с.
62. Яценко Т. С. Теорія і практика групової психокорекції. Активне соціально- психологічне навчання : [навч. посібник] / Яценко Т. С. – К. : Вища шк., 2004. – 679 с.

Допоміжна

1. Дуткевич Т.В. Дитяча психологія [Текст] : Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Т. В. Дуткевич. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 424 с.
2. Дуткевич Т.В. Дитяча психологія [Текст] : Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Т. В. Дуткевич. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 424 с.
3. Дуткевич Т.В. Практична психологія: вступ до спеціальності [Текст] : Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Т. В. Дуткевич, О. В. Савицька. – 2-ге вид.. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 256 с.
4. Дуткевич Т.В. Практична психологія: вступ до спеціальності [Текст] : Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Т. В. Дуткевич, О. В. Савицька. – 2-ге вид.. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 256 с.
5. Заброцький М.М. Основи вікової психології [Текст] : Навчальний посібник / М. М. Заброцький. – Тернопіль : Навчальна книга - Богдан, 2005. – 112 с.

6. Заброцький М.М. Основи вікової психології [Текст] : Навчальний посібник / М. М. Заброцький. – Тернопіль : Навчальна книга - Богдан, 2005. – 112 с.
7. Загальна психологія [Текст] : Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук та ін.. – К. : Просвіта, 2005. – 464 с.
8. Загальна психологія [Текст] : Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук та ін.. – К. : Просвіта, 2005. – 464 с.
9. Загальна психологія [Текст] : Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Упоряд. Скрипченко О., Долинська Л., Огороднійчук З., Лисянська Т., Зелінська Т., Співак Н., Булах І., Зінченко Л., Абрамян Н., Гоголь О.. – К. : Каравела, 2009. – 464 с.
10. Загальна психологія [Текст] : Підручник для студентів вищих навчальних закладів / С. Д. Максименко, В. О. Зайчук, В. В. Клименко та ін. ; За заг. ред. С.Д. Максименка. – 2-ге вид., перероб. і доп.. – Вінниця : Нова книга, 2004. – 704 с.
11. Загальна психологія [Текст] : Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Упоряд. Скрипченко О., Долинська Л., Огороднійчук З., Лисянська Т., Зелінська Т., Співак Н., Булах І., Зінченко Л., Абрамян Н., Гоголь О.. – К. : Каравела, 2009. – 464 с.
12. Загальна психологія [Текст] : Підручник для студентів вищих навчальних закладів / С. Д. Максименко, В. О. Зайчук, В. В. Клименко та ін. ; За заг. ред. С.Д. Максименка. – 2-ге вид., перероб. і доп.. – Вінниця : Нова книга, 2004. – 704 с.
13. Зелінська Т.М. Амбівалентність особистості: теорія, діагностика і психокорекція [Текст] : Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Т. М. Зелінська. – К. : Каравела, 2010. – 256 с.
14. Зелінська Т.М. Практикум із загальної психології [Текст] : Навчальний посібник для студентів факультетів іноземної філології. Англійською,

німецькою, французькою, польською мовами / Т. М. Зелінська, С. В. Воронова, А. Е. Хурчак. – К. : Каравела, 2006. – 216 с.
15. Ільїна Н.М. Загальна психологія в екзаменаційних питаннях і відповідях [Текст] : Навчальний посібник / Н. М. Ільїна. – Суми : ВТД "Університетська книга", 2009. – 239 с.
16. Індивідуалізація виховання дошкільника [Текст] : Навчальний посібник для педагогів, психологів, вихователів дитячих дошкільних закладів, студентів середніх і вищих педагогічних закладів, батьків. – К. : Педагогічна думка, 2007. – 152 с.
17. Корольчук М.С. Історія психології. – К.: Ельга, 2004. – 248 с.
18. Максименко С. Д. Загальна психологія: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 272 с.

Форма підсумкового контролю успішності навчання: екзамен.

Засоби діагностики успішності навчання: виконання індивідуальних завдань, контрольних робіт, тестування, написання рефератів